

**Õppejõult õppejõule
seminar:
Parimad praktikad
täendusliku
õpikogemuse
kujundamisel**

24. september 2025

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

**Eesti
tuleviku heaks**

10.00-10.30	Kogunemine ja tervituskohv
10.30-12.00	Tervitussõnad ja sissejuhatus päeva Juhipädevuste arendamine õiguslaste õpingute raames. Eerik Heldna, Kaitseväe Akadeemia Lugemisest kirjutamiseni kaasusõppes. Ehk sellest, kuidas jõustada õppurit analüüsima (AI-st rääkimata). Triin Roosve, Sisekaitseakadeemia
12.00-12.45	Lõunapaus
12.45-14.15	Iseseisva õppimise võlu ja valu. Piret Teppan, Sisekaitseakadeemia Kus hakkab jätkusuutlik koos töö? Marju Taukar, Sisekaitseakadeemia
14.15-14.30	Kohvipaus
14.30-16.00	Ümberpööratud klassiruum: aktiivne osalus, vastutuse võtmine, teooria ja praktika sidumine. Anneli Rumm, Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor Ettevõtlikkuse inspiratsioonipäev kui üliõpilaste ettevõtlikkuse ja juhtimisoskuste arendaja. Britt Petjärv, Raili Juurikas, Tallinna Tehnikakõrgkool
16.00-16.30	Päeva kokkuvõtte ja tagasisidering

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

KAITSEVÄE AKADEEMIA

Juhipädevuste arendamine õiguslaste õpingute raames

Pädevused ja hoiakud

- Halb otsus on parem kui otsustamatus.
- Juhtimine on olulisim oskus lahinguväljal.
- Meeskond peab eelkõige aru saama MIKS juht midagi teeb?
- VOOT tsükel.
- OVP kui tööriist pädevuse kujundamisel.
- KVA ei koolita juriste, kui kaitseväelisel juhil peab olema arusaam õiguslikust raamistikust. Õigusalased teadmised on vahend, mitte eesmärk.
- Mõtestamispädevus, otsustamispädevus, suhtluspädevus.
- Juhtimine=mõjutamine.
- KVA I astme õppes on 160 punktist 40 punkti juhtimisalased ained, kuid iga õppeaine peab olema seotud juhipädevuse kasvatamisega.

Lõbusad ajateenijad

- Olete üksuse ülemana Kevadtormil ja on viimane öö. Peatselt reserviminevad ajateenijad puhkavad. Teete alal ringkäiku.
- Kuulete ühest jaotelgist hääli ja lähete vaatama. Teie kõige eeskujulikuma jao võitlejad istuvad ümber ahju ja joovad viskit. Keegi silmnähtavalt purjus ei ole, 0,7 l pudel alles poole peal. Teate, et sellest jaost kaks noort soovivad jätkata õpinguid KVAs ja üks SKAs politsei erialal.
- Ajateenijad arusaadavalt ehmatavad ja paluvad teil distsiplinaarjuurdlust mitte alustada. SKAsse minev ajateenija rõhutab, et alkoholiga seotud rikkumismenetlus tõmbab tema karjäärile kriipsu peale.
- Olete omandanud vastava kvalifikatsiooni ja teate, et väeosa ülem on esitanud teid auastme ülendamiseks Võidupühal.
- Teie tegevused?

Päästesündmus

- Läänemaal ja Pärnumaal toimub lumetormist ja sellele järgnenud sulast tingituna ulatuslik üleujutus, 3 inimest on hukkunud, 15 on jäänud teadmata kadunuks. Isikute vara on saanud kahjustatud miljonite € väärtuses.
- Paljud inimesed on iseseisvalt evakueerunud ning paljud kodud ja hooned on tühjad.
- Olete KV rühmaülem, kes on saadetud appi päästesündmust lahendama. **KV on kaasatud vahetu sunni kasutamise õigusega.**
- Olete oma üksusega kahel veokil „Kaubamajaka“ parklas. Toidu ja puhkepaus.
- Märkate, et ca 10 liikmeline jõuk tassib kauplusest välja elektroonikat jm kaupa. Teie palvele lõpetada korrariikkumine nad ei reageeri.
- Mobiil- ja raadioside PPAga on katkenud.
- **Teie tegevused?**

Õppusel Kagu-Eestis

- Pinged NATO ja RU vahel on kasvanud peadpööritava kiirusega. **Õiguslikult ei ole olukord muutunud.**
- Olete reservüksuse ülem ning viibite LÕKil EE-RU ajutise kontrolljoone lähedal Värskas kandis. **Jooneni ehk piirini on ca 1 km.**
- Märkate varahommikuses hämaruses, et teie positsioonist ca 300 m kaugusel on Tigr ja BMP, neis viibivad isikud pole teid märganud. Kõik viitab RU üksustele, kes on ületanud EE ajutise kontrolljoone.
- Proovides saada ühendust staabiga, märkate, et side puudub (nii mobiil- kui raadioside).
- Teie tegevused?

Täna tähelepanu eest!

Lugemisest kirjutamiseni kaasusõppes

24.09.2025

Triin Roosve

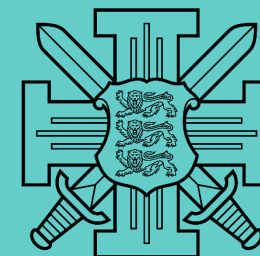
õigus- ja sotsiaalteaduste keskus

sisejulgeoleku instituut

SISEKAITSEAKADEEMIA

Ajend ja kaasuvad eeldused ettekandeks

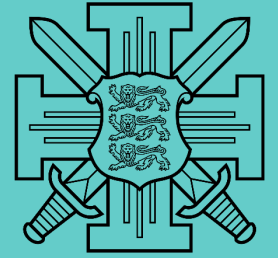

- Sisekaitseakadeemia on sisekaitseline rakenduskõrgkool, mille eesmärk on ... valmistada ette siseturvalisuse valdkonna spetsialiste (eeskätt ametnikke)
- Ametniku igapäevane tegevus seisneb ka õigusnormide kohaldamises, sealjuures ja tihtipeale otsuste sõnastamises, põhjendamises ja **KIRJA PANEMISES** viisil, et sellest saaks aru nii tema, kui ka see isik, kellele otsus suunatud (**keeleline selgus ja mõistetavus**)
- Haldusakti stiil ei ole kuiv juriidiline analüüs ega ole tavaliselt suunatud eriala tundvale lugejale, vaid juriidilisi teadmisi mitteomavale võhikule, keda tuleb **veenda otsuse õigsuses**
- Kirjutama õpib kirjutades
- Tähenduslik kirjutamine (analüüs) eeldab tähenduslikku lugemisoskust
- Funktsionaalne lugemisoskus - oskus mõista, hinnata ja kasutada kirjalikke tekste selleks, et ühiskonnas edukalt toimida, saavutada oma eesmärke ning arendada oma teadmisi ja võimeid
- Alates 2012. aastast koosneb eesti keele riigieksam kahest osast, millest ühega mõõdetakse lugemisoskust.

Kaasuse lahendamine

Lugemine ja
kirjutamine

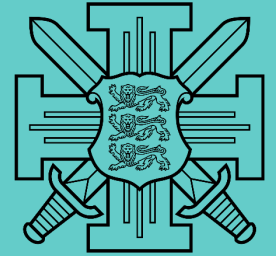

Kaasuse (näidisjuhtumi) lahendamine koosneb viiest etapist:

1. etapp: loe kaasust
2. etapp: saa aru küsimusest
3. etapp: lahenda
4. etapp: kontrolli
5. etapp: pane kirja

1. Küsimus/probleem
2. Eeldused õigusaktist
3. Elulised asjaolud
4. Võrdlus
5. Järeldus

Pilk 8 aasta taha

Õigusainete õpetamise seminar

kõrval fotol: Kantaat V Põhiseadus. Kadettide koor, dirigent Üllar Saaremäe. Esiettekanne SKA 25.aastapäeva aktusel Nordea kontserdisaalis

Õppejõu mure

kui tekstimõistmise tase on madal, siis kas ja kuidas arvestada seda kaasustelahendamise meetodikas. Liigume väikestest juppidest suurematele?

Tagasiside - kuidas

individuaalne kirjalik, üldine suuline/kirjalik, koheselt auditoorselt - ei pea ootama tagasisidestamist alles peale eksamit

Tudengite mure

Tõsta õpimotivatsiooni, et auditoorium jaksaks kuulata ja saaks aru

Eeldus, et poolteist tundi loengut on aut, kuidas siis?

Õigusainete õpetamise rakurss

Loengu elavdamise eesmärk:

Mitte lõbu, vaid vaheldusrikkus

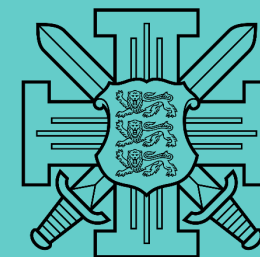

MIKS (MITTE) LUGEDA

Õppimiseks pean nagunii lugema... vabal ajal tahaks puhata.

Võib-olla peaks ikkagi proovima – raamat võib olla parem kui ma arvan...

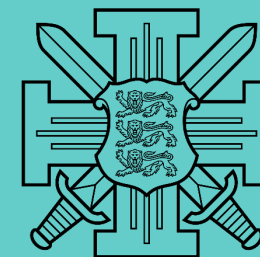

Miks eesti keele riigieksam on selline nagu on

- „Teate - ma loen, aga ei saa aru“
- „Huuu - see tekst on nii keeruline“
- „Nende nelja kaasuse vahel, mis oli kodutöökõiks valida, valisin ma kõige lühema“

Lugemine kaasusõppes (1. ja 2. etapp kaasusõppes)

Lugemine,
mõistmine

- Loe 1, 2 + n korda
- Jutusta ümber, vahest lõiguti, tagasiside

Eeldab varasemat lugemist + õpetamist, sealj erinevaid meetodeid, kuidas ammutada teadmisi õigusest, selle rakendamisest, tõlgendamisvõtetest, sealh konkreetse õigusharu hingeelust ja kaasuse lahendamise metodoloogiast

Ülesande
mõistmine

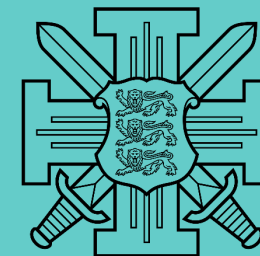
- Saa aru, mida sinult küsitakse
- Küsitu seos õigusaktidega
- Loe uuesti läbi, aga ...

Töö tekstiga

- Markeeri ära olulised lõigud/episoodid
- Märki ära, millise (ala)küsimusega iga markeeritud lõik relevantne on

Mõned näited meetoditest õppes, et jõuda kaasusõppeni

Õiguse rakendamine

 Veebiloeng. Õiguse rakendamine (loeng ja slaidid)

 M.Käbi.Sissejuhatus õigusesse. Kaasused (2015)

 Konspekt-normiõpetus ja kaasuse lahendamise meespea. DOCX

 Iseseisev harjutus: õiguse rakendamine ja kaasuse lahendamise meetoodika

Kohustuslik läbida pärast 3. veebiloengu kuulamist. Enne iseseisva tunni juurde asumist tööta läbi Mari Käbi Sissejuhatus õigusesse. Kaasused (2015) lk 5 - 14

Tegelikult on head kõik õpetamise meetodid, mis on sobilikud, kasulikud ja efektiivsed

Eelista eriseadust

Asjakohane on seejuures norm, mis annab vastuse esitatud küsimusele. Seega, kui kaasuse küsimus puudutab pädevust (kas ametnik X oli kirjeldatud otsuse tegemiseks pädev?), tuleb leida õigusnorm, mis räägib konkreetseks teoks (otsuseks vms) pädevast ametnikust (nt päästeteenistuse seadus (PäästeTS) § 25 annab teada, et ergutuse kohaldamiseks on pädevus päästeasutuse juhi käskkirjaga volitatud struktuuriüksuse juhil).

Eelista konkreetset normi

Õigusnorm annab vastuse küsimusele

Kui asjakohane õigusnorm on leitud, vii läbi normianalüüs, st esita selgesti õigusnormi hüpotees. Kui hüpoteesis on mitmeid tunnuseid, on soovitatav tunnused loeteluna selgesti välja tuua. Loetelu juures saab näidata, milline on tunnuste omavaheline suhe (kas kaks tunnust peavad koos esinema või võib nende vahel valida). Loetelu kasutamisel ära unusta, et lahenduskäik tuleb esitada siiski tervikliku ja seotud tekstina, mitte konspektilaadse märksõnade kogumina.

Hüpoteesi tunnuste juures pead silmas pidama järgmist: õigusnormis esitatud mõisted võivad vajada tõlgendamist, kasutatud määratlemata õigumõisted vajavad sisustamist ning mõnigi hüpoteesi tunnus vajab sisu täpsustamiseks teiste õigusnormide kasutamist.

Näide: eelda, et asjakohaseks õigusnormiks on PäästeTS § 14 lg 1: Asutuse põhiülesannetest tulenevate teenistuskohustuste täitmisel hukkunud või teenistuskohustuste täitmisel saadud vigastuse tagajärjel surnud päästeteenistuja lastele, vanematele, lesele ning perekonnaseaduse alusel tema ülalpidamisel olnud isikutele maksab riik ühekorset hüvitist kokku hukkunu kümne aasta palga ulatuses.

Õigusnormi rakendamiseks tuleb esitada selle hüpoteesi tunnused, mis võiksid olla järgmised:

1) peab olema päästeteenistuja, kes on

2) hukkunud asutuse põhiülesannetest tulenevate teenistuskohustuste täitmisel VÕI

3) kes on teenistuskohustuste täitmisel saadud vigastuste tagajärjel surnud.

Selleks, et seda normi rakendada, tuleb esmalt selgeks teha mõiste „päästeteenistuja“. Päästeteenistuja mõiste leiame omakorda PäästeTS §-dest 3 ja 4. Seega tuleb need normid PäästeTS § 14 lg 1 rakendamisel appi võtta.

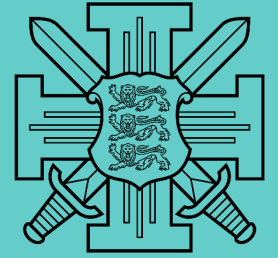
PANE TÄHELE!

Ära kunagi lisa õigusnormi kaasuse lahenduskäiku mehaaniliselt, lihtsalt kopeerides need õigusakti tekstist ja asetades oma lahenduskäiku. Selliselt esitatud normid on tekstiga seostamata ja muudavad teksti jälgimise raskepäraseks.

5. etapp: lahenduse kirjapanek + tagasiside

Kirjutama õpib kirjutades!!!!

- Liigu lihtsamatest keerulisemate ülesanneteni
- Ära aruta lahenduskäike ainult suuliselt
- Palu kaasused teha kirjalikult ka siis, kui sa neid kontrollida ei jõua (aga eelnevalt selgitadki, et harjutamiseks)
- Alati ei pea sina õppejõuna kontrollima lahenduskäike – seda võivad teha ka kaasüliõpilased omakorda kodutööna
- Analüüsi konkreetseid lahenduskäike (ka lahenduse stiili) kõigiga koos (kuva tekst ekraanile) või rühmatööna
- Tee kokkuvõtted tudengite kodutöödest lõiguti halbade ja heade näidetega ja aruta koos
- Enesekontroll õppe alguses/keskel tehtud lahenduste osas

1. Küsimus/probleem
2. Eeldused õigusaktist
3. Elulised asjaolud
4. Võrdlus
5. Järeldus

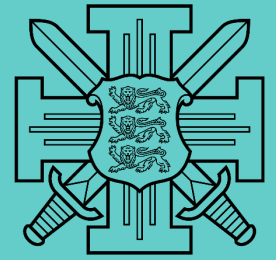
Õppekava ja tunniplaan

Mõned märksõnad:

- Eeldusained ongi EELDUSained (koostöö)
- Põhitõdede kordamine kogu õppekava läbimise jooksul (koostöö)
- Lihtsamast keerulisemani kogu õppekava vältel
- Välditagu „*Kuue kuuga trollijuhiks!*“ olukordi

Kolm näidet:

- I semester: Üldaine Õiguse õpetus; II semester: valikaine ühes kolledžis Õigusõpetuse jätkukursus (eristades „edasijõudnud“) + erialased õigusained
- I semester: Üldaine Õiguse alused; II semester: Üldaine Praktiline õigusmõtlemine; IV semester: valikaine kõikidele Kaalutusõigus, proportsionaalsus ja põhiõiguste riive ametnike tegevuses + erialased õigusained
- Ideaal minevikust: nt I sem Riigiõigus I; III sem Riigiõigus II; VI sem Riigiõigus III

Mida vastas AI küsimusele:

Palun tee lühike ettekanne teemal "Lugemisest kirjutamiseni tudengite kaasusõppes (AI-st rääkimata), kus käsitled funktsionaalse lugemise sisu, kaasusõppe olemust ja mida teha, et tudeng, kes on tulevane ametnik, saaks kaasusest aru ja oskaks lahenduse analüüsisivas stiilis kirja panna!

Lugemisest kirjutamiseni tudengite kaasusõppes

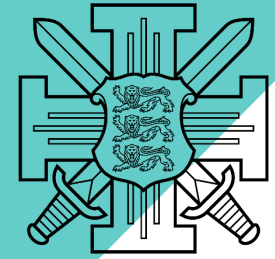
Esiteks – funktsionaalne lugemine. See tähendab teksti mõistmist eesmärgipäraselt: oluline tuleb ebaolulisest eristada ja sisu siduda kontekstiga. Just seda vajab tulevane ametnik, kui ta töötab seaduste ja dokumentidega.

Teiseks – kaasusõpe. See on meetod, kus tudeng lahendab päris või realistlikku olukorda. Ta ei õpi ainult teooriat, vaid seob selle praktika ja otsustamisega.

Kolmandaks – lugemisest kirjutamiseni. Tudeng peab esmalt mõistma kaasuse – faktid, tausta ja probleemi. Seejärel ta eristab põhipunktid, mõtleb läbi võimalused ja kirjutab lahenduse analüütilises stiilis: probleem, alternatiivid, põhjendus ja järeldus.

Õppejõu roll on toetada: anda selged lugemisülesanded, suunata märkmeid tegema, harjutada lühikesi analüütilisi tekste ja hinnata ka mõttekäigu selgust, mitte ainult lõppvastust.

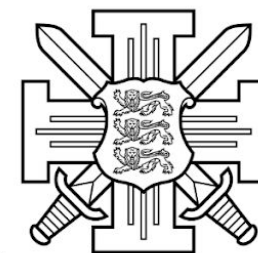
Kasutatud allikad

- ❑ Sisekaitseakadeemia põhimäärus
<https://www.riigiteataja.ee/akt/108102019012>
- ❑ K.Sõrmus jt. Lugemisülesanne eesti keele riigieksamil 2013–2018. Emakeele Seltsi aastaraamat 64 (2018), 232–258
https://kirj.ee/public/ESA/2018/esa_64_2018_232_258.pdf
- ❑ M.Mikiver; S.Põllumäe. Sissejuhatus õigusesse. Sisekaitseakadeemia
<https://digiriiul.sisekaitse.ee/handle/123456789/2002>
- ❑ M.Käbi. Sissejuhatus õigusesse: Kaasused. Sisekaitseakadeemia
https://digiriiul.sisekaitse.ee/handle/123456789/3392/discover?filtertype=author&filter_relational_operator>equals&filter=K%C3%A4bi%2C+Mari
- ❑ Sisekaitseakadeemia rakenduskõrghariduse õppekavad
<https://chatqpt.com/>

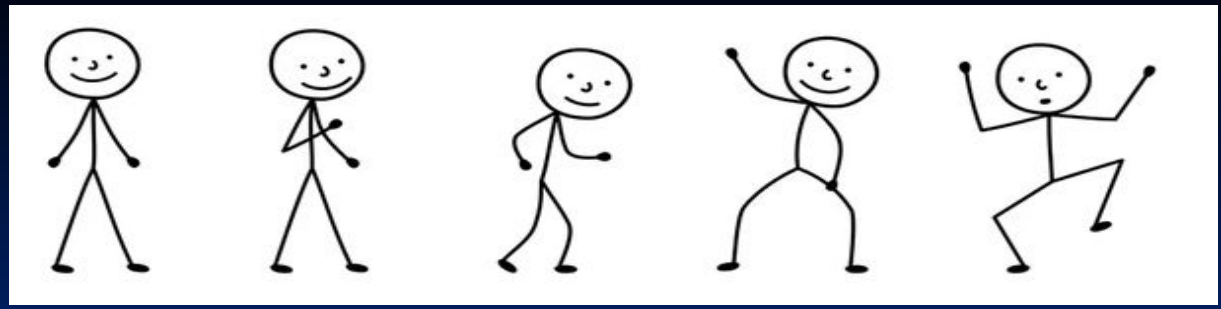
SISEKAITSEAKADEEMIA

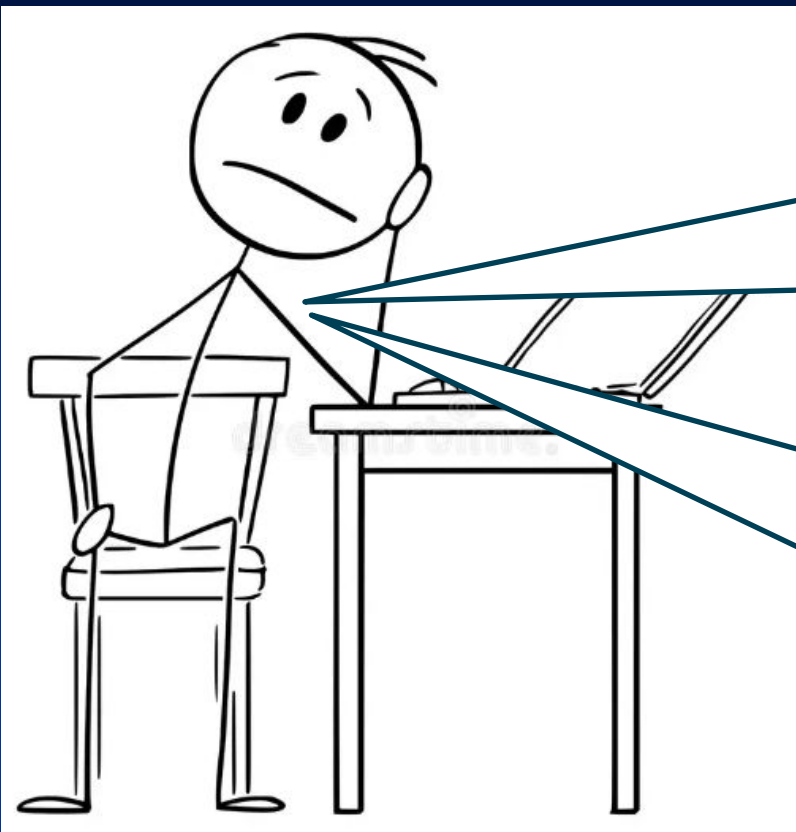
AITÄH!

SISEKAITSEAKADEEMIA

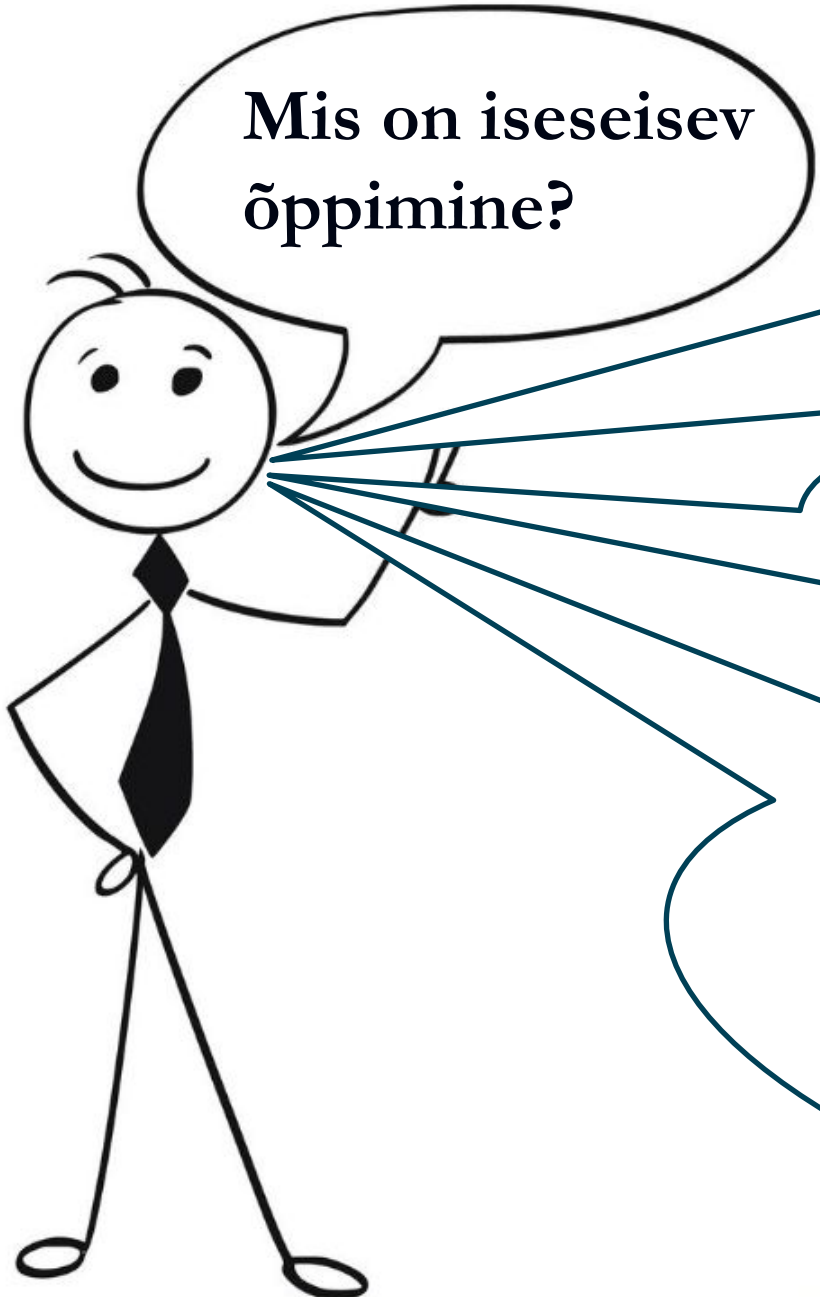
Iseseisva õppimise võlu ja valu

Piret Teppan
Sisekaitseakadeemia

Ma ei taha iseseisvaid töid teha.
Tahan klassis olla – siis saan
vaadata, kuulata, arutada ja ei pea
suurt midagi tegema – meelde
jäab ikka midagi

Ma tahan iseseisvalt õppida –
saan olla omas tempos, üle
korrata arusaamatut, olen enda
aja peremees ehk õpin siis kui aeg
on mulle sobiv

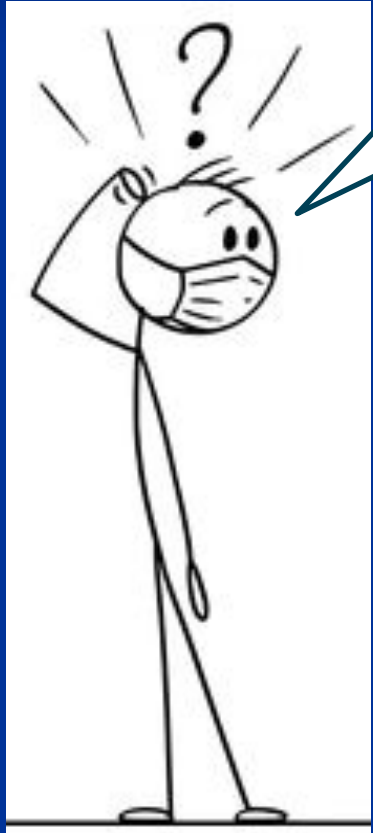
Mis on iseseisev õppimine?

Juhendatud õpe, kus õpetaja vahetult ei osale, on lühiajaline õppevorm, mis arvestatakse lubatud õppekoormuse sisse.
(HTM Iseseisva õppe korraldamine koolis juhend)

Õppija võtab vastutuse, seab eesmärgid, juhib oma õppimist

Annab vabaduse, paindlikkuse, suurendab vastutust ning aja planeerimisoskust, oskuse hoida ennast motiveerituna

Iseseisva õppimise tähenduse muutumine

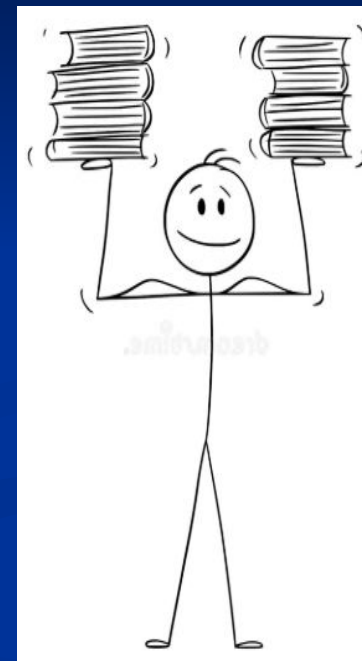
Kuidas toimus
õpetamine ja
õppimine?

**Koroonapandeemia
2019 a sügis**

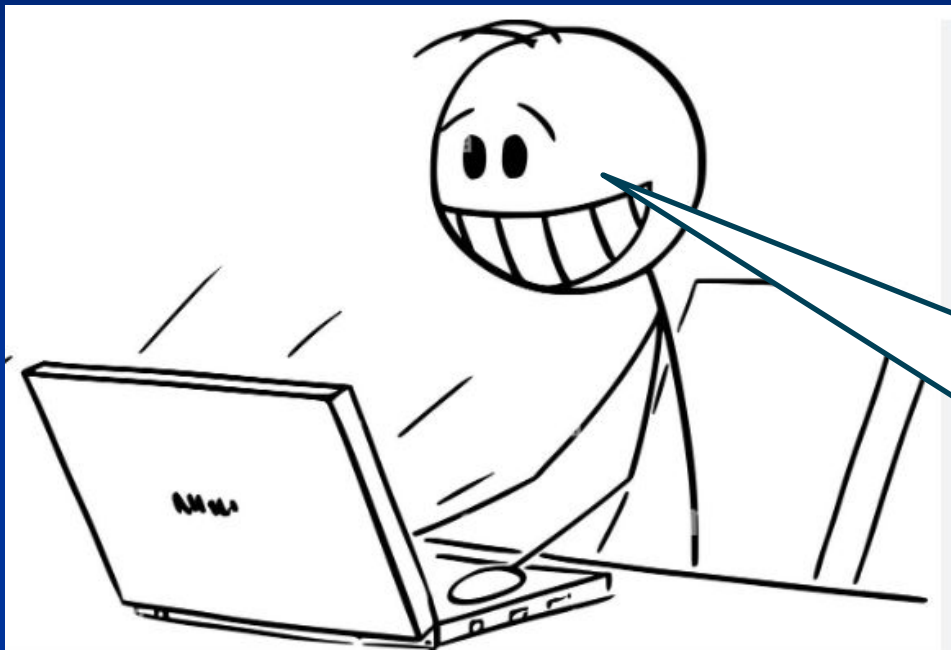
Iseseisva õppimise tähenduse muutumine

Mida peab arvestama iseseisva õppe kavandamisel:

- Generatsioonide erinevusest tingitud eripärad
- Oluline on selgitus - eesmärk, kuidas jõutakse, mida peab tegema, kuidas toimub tagasisidestamine (juhendatud õpe)
- Ajaline ressurss – peab mahtuma lubatud õppekoormuse sisse
- Koosta õppevahend erinevatele õpistiilidele, ole loov
- Võta õppijat kui inimest, kes soovib jõuda eesmärgini ja sina oled see, kes teda sellel teel aitab.

Iseseisva õppimise tähenduse muutumine

Tehisintellekt

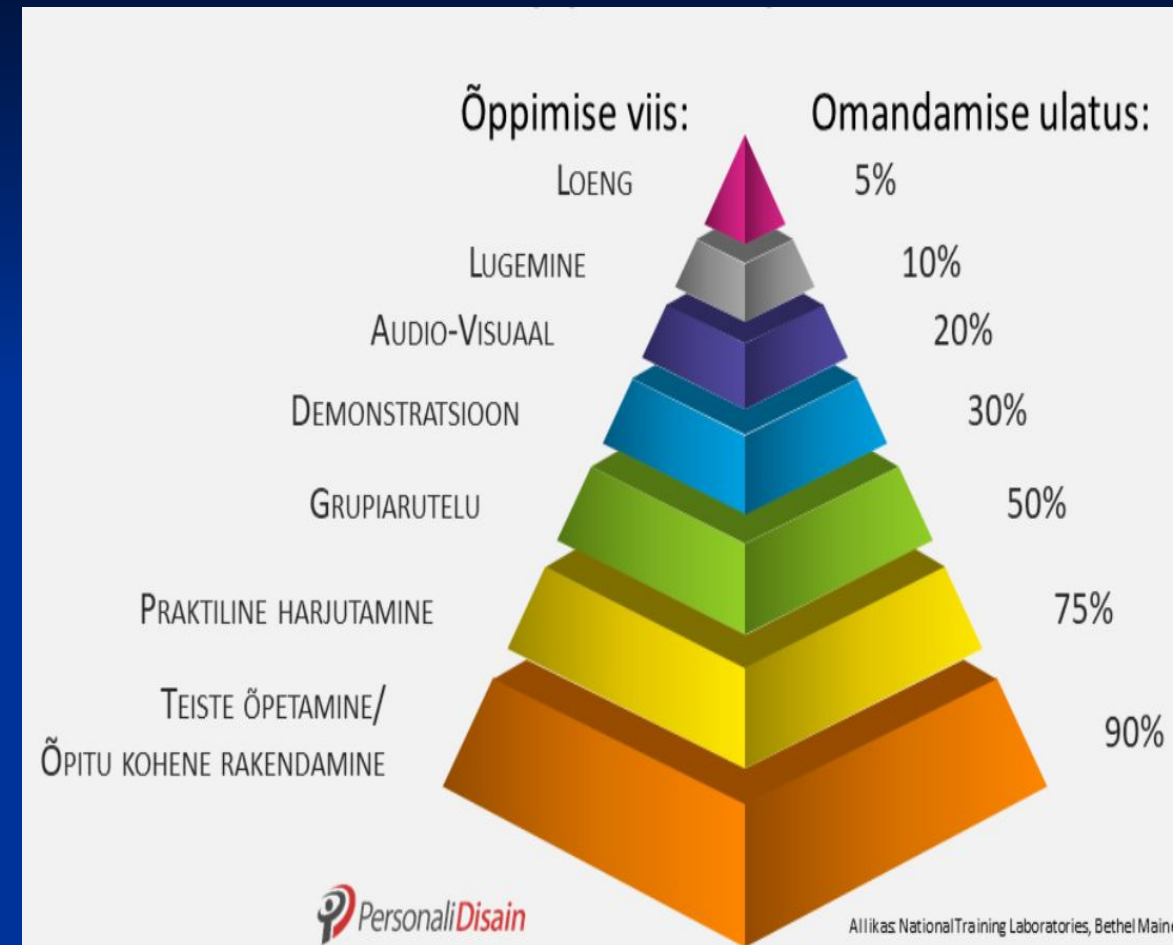
ÕPI ja pane AI enda kasuks
tööle - tea erinevaid
tehisintellekte ning kuidas
kirjutada prompte

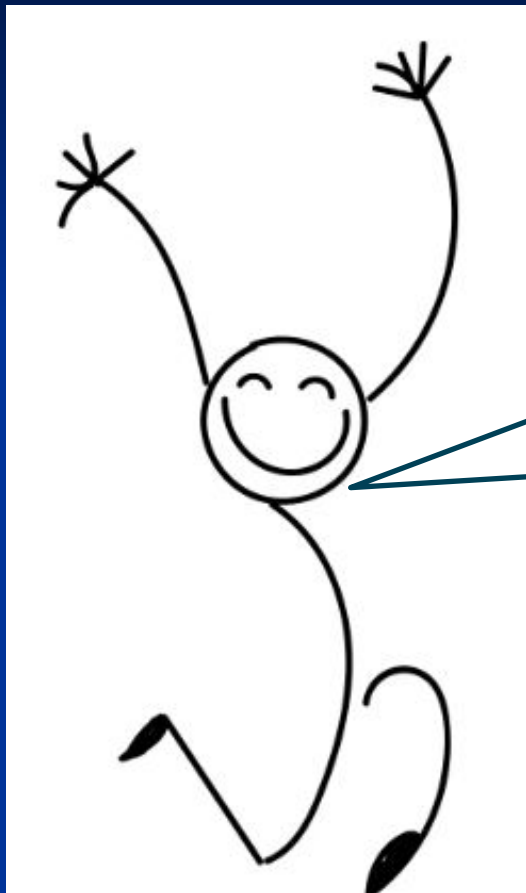
Iseseisva õppimise tähenduse muutumine

- **QuillBot** - tekstide ümber sõnastamiseks ja kirjutamise abistamiseks.
- **Scholarcy** – teeb teadusartiklitest kokkuvõtteid lihtsas keeles.
- **Speechify** – loeb tekste ette
- **Synthesia** – loob videoid, kus virtuaalne esineja seletab teksti
- **Canva** – aitab luua visuaalseid esitlusi ja plakateid.
- **Otter.ai** – teeb loengute ja arutelude transkriptsioone, mida õppijad saavad hiljem kasutada.
- **Beautiful.ai** – tehisintellekti abil slaidiesitluste loomine

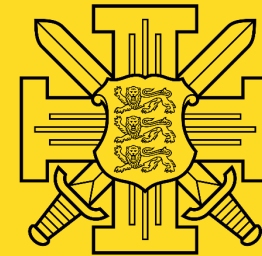
Mida peab arvestama õppe ülesehitusel, kui õppimine toimub iseseisvalt?

- Mõtle õppimise püramiidile – vastavalt sellele erinevad ülesanded
- Eesmärk, kuidas eesmärgini saab, tagasiside
- Ainult vajalik
- Väikesed osad
- Lihtsad selgitused - tekst, joonised, kõne
- Arvesta juba olemasoleva teadmise tasemega
- Vahelduv kordamine erineva tehnikaga - Unustamiskõver.
- Vana info sõlmimine uue infoga.
- Harjutused, kaasused uue info kasutamiseks – Harjuta kasutamist (75%)
- Refleksiooni osa

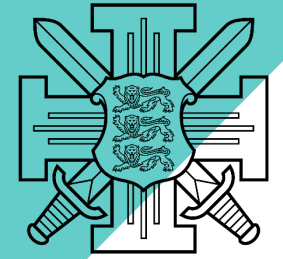
Head mõtlemist,
proovimist ja
mugavustsoonist
väljumist!

Kust algab jätkusuutlik koostöö?

Marju Taukar
Sisekaitseakadeemia
Inglise keele lektor, PhD

Õppejõult õppejõule
24.09.25

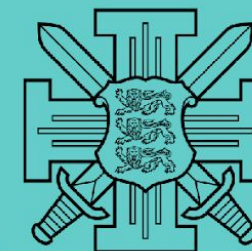
Koostöö?

Koos töö?

Ühistöö?

Tiimitöö?

Häid näiteid Sisekaitseakadeemiast: päästekorraldajad

I ERIALAKEELE TUNNID

*pääste-, meditsiini- ja politseivaldkonna sõnavara

*funktsionaalkeelele, st küsimuste moodustamine, info täpsustamine, teejuhatus jms.

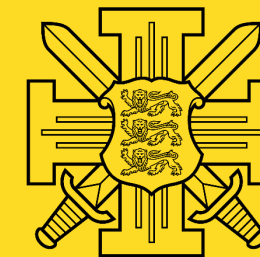
II LAK-tunnid

*erialatunnid vene või inglise keeles

*tudengid võtavad vastu võõrkeelseid kõnesid ja menetlevad neid vastavalt häirekeskuse nõuetele.

Miks see töötab?

Häid näiteid Sisekaitseakadeemiast

Veebipõhine õpe rahvusvahelises koostöös (VÕRK)

Akadémia Policajného zboru v Bratislave, Slovakkia – 1 õppejõud, 32 tudengit

Poliisiammattikorkeakoulu, Soome – 1 õppejõud, 38 tudengit

Sisekaitseakadeemia – 2 õppejõudu, 75 tudengit

Miks see töötab?

NordPlusi projekt koostööst erialakeele õpetamisel

 Nordplus

[Avalaht](#) [Mis on erialakeel või oskuskeel?](#) [Keeleõppejõud](#) [Erialaõppejõud](#) [Õppija](#) [Tööandja](#) [Terminite loend](#)

Tere tulemast meie kodulehele

Erialakeele õpetamisel on oluline kõikide seotud osapoolte st õppijate, keele- ja erialaõppejõudude ning tööandjate tõhus ja läbimõeldud koostöö. Meie eesmärk on tuua kokku kõik osapooled, et üheskoos tõsta keeleõpetuse kvaliteeti. Põhjamaade ja Balti riikide koostöös loodud koduleht pakub võimalust jagada kogemusi, häid praktikaid ja toimivaid lahendusi erialakeele õpetamiseks.

Siit leiad:

- **juhised ja näited** LSP tundide ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks koostöös aineekspertide ja õpilastega;
- **tõhusad koostöövormid ja -võtted**, mis ühendavad aineõpetuse ja keeleõppe;
- **parimad praktikad ja kogemused** erineva taustaga partnerülikoolidelt;
- **tööriistad ja stsenaariumid**, mis selgitavad ja tugevdavad kõigi LSP õpetamisega seotud sidusrühmade rolli.

Koduleht on mõeldud kõigile, keda huvitab erialakeele õpetamine ja arendamine – nii õppejõududele, õppijatele kui ka erialaekspertidele.

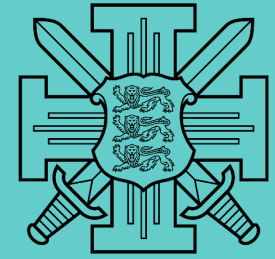
Astume koos sammu edasi kvaliteetsema ja tähenduslikuma erialakeele õppe suunas!

Koduleht on loodud Nordplus rahastatud teadus- ja arendusprojekti "**Sidusrühmade koostöö erialakeele tõhusaks õpetamiseks kõrghariduse ja rakenduskõrghariduse kontekstis**" uuringute tulemusena, mille raames korraldati ja analüüsiti fookusgruppi intervjuusid erinevate erialakeele õppe protsessi osapooltega.

Vajutage siia, et uurida täpsemalt

[Mis on erialakeel või oskuskeel?](#) [Keeleõppejõud](#) [Eriala õppejõud](#) [Õppija](#) [Tööandja](#)

SI

Hea koostöökogemus I osa

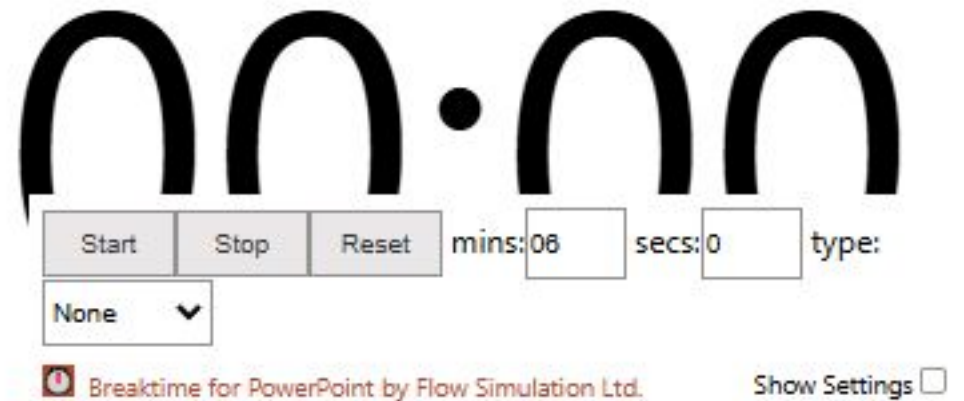
Paarides:

1. Jaga oma head koostöökogemust (3 minutit)

Mis toimus? Miks läks hästi?

2. Kuulaja paneb kirja mõned märksõnad, mis tegi õnnestumise võimalikuks – tingimused või käitumise

3. Vahetage rollid (3 minutit)

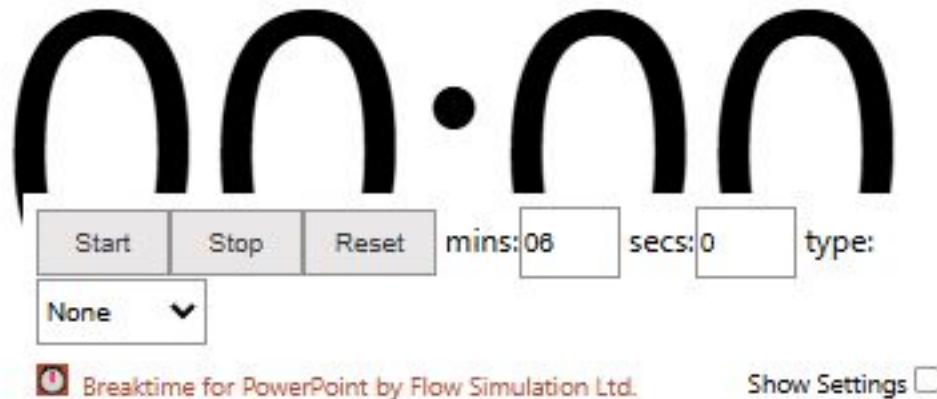

Hea koostöökogemus II osa

Laudkondades:

1. Mida kuulsite? Milliseid tingimusi või tegevusi märkasite, mis aitab koostööle kaasa?
2. Võta hetke, et mõelda omaette, seejärel jaga oma ladukonnaga
2. Sisestage märksõnad: [menti.com / kood: 6802 5800](https://www.menti.com/join/68025800)

Mida saan ise paremini teha?

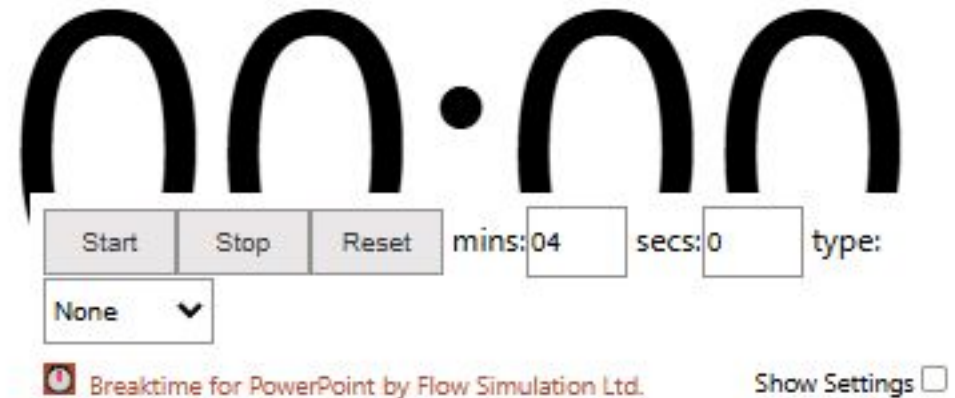

Laudkondades:

Mis on üks asi, mida saad ise teha, et
koostöö sujuks?

Millal saaksid seda teha?

Jaga teistega.

LÕPETUSEKS

**Kust algab jätkusuutlik koos töö /
koostöö /ühistöö?**

mina

EESTI
ETTEVÕTLUS-
KÕRGKOO
L
MAINOR

Ümberpööratud klassiruum

aktiivne osalus, vastutuse võtmine, teooria ja praktika sidumine

Anneli Rumm

Haridustehnoloog, lektor, haridusuuringute töörühma juht

Kust ma tulen?

Ülemiste City vaimne keskus

Kolmes keeles kõrgharidusõpe

“Ütle mulle ja ma unustan. Näita mulle ja mulle jääb meelde. Kaasa mind protsessi ja ma mõistan“

/Eeldatavalt Confucius, filosoof Xun Kuang/

Väljakutsed, millele otsisin lahendust

- Uus õppeaine „IT sotsiaalsed ja eetilised alused“, 2 EAP, 4 kontakttundi
- IT teadlik kuulaja, erinev vanus, kogemus ja teadmistepagas
- Minu esmakordne kogemus rakendada ümberpööratud klassiruumi
- Aidata õppijatel vastutust võtta, muuta õpikogemus personaalseks ning õppijad avatuks arutlema käsitletaval teemal

Ümberpööratud klassiruum

Inglise keeles *flipped classroom*

Vaikjärv ja Pilli (2015, 166) sõnul on see

„/.../ õppeprotsessi ülesehitamise meetod, kus õppija omandab uue informatsiooni iseseisvalt, tavaliselt kodus, ja kontakt õppe aeg kasutatakse teadmiste sünteesile õppija-õppija ja õppija-õpetaja suhtluse kaudu“

Enne

- Õppijad tutvuvad iseseisvalt materjaliga, märkmete tegemine

Kohapeal

- Loetu kinnistamine ja rakendamine aktiivõppe meetodite abil

Mõned teaduskirjanduses esitatud võimalused-ohud

Võimalused

- Õppijate suurem kaasatus ja aktiivne õppimine, rohkem võimalusi koos tegutsemiseks, kriitilise mõtlemise areng (Zainuddin & Halili, 2016)
- Õppijate üldpädevuste arendamine (Vaikjärv, Pilli, 2015)
- Õppija saab ise valida endale sobiva tempo ja aja (Zainuddin & Halili, 2016)
- Paremad tulemused kui traditsioonilises õppes (Strelan *et al.*, 2020)
- Õpetaja saab kasutada kujundavat hindamist, korrigeerida vaelevamust, anda kiiret tagasisidet (Vaikjärv, Pilli, 2015)
- Klassis saab keskenduda keerukamatele ülesannetele, aruteludele (Rotellar & Cain, 2016)

Ohud

- Võimalik õppijate vastupanu ja ebakindlus, mõne jaoks on iseseisev omandamine liialt koormav (Rotellar & Cain, 2016)
- Õppijate puudulik ettevalmistus (Han & Røkenes, 2023)
- Iseseisvalt ei omandata õppematerjali või on kehv kvaliteet, väärarusaamade teke, meetodi rakendamine on aeganõudev, puudujate tõttu tekib lisatöö (Vaikjärv, Pilli, 2015)
- Materjali ettevalmistamine on mahukas lisatöö õpetajale (Han & Røkenes, 2023)
- Õppijate ligipääs tehnoloogilistele vahenditele võib olla erinev, mis vähendab meetodi tõhusust (Zainuddin & Halili, 2016)

Väljavõte õpet toetavast e-kursusest

▼ Õpiülesanded

Õpiväljundid:

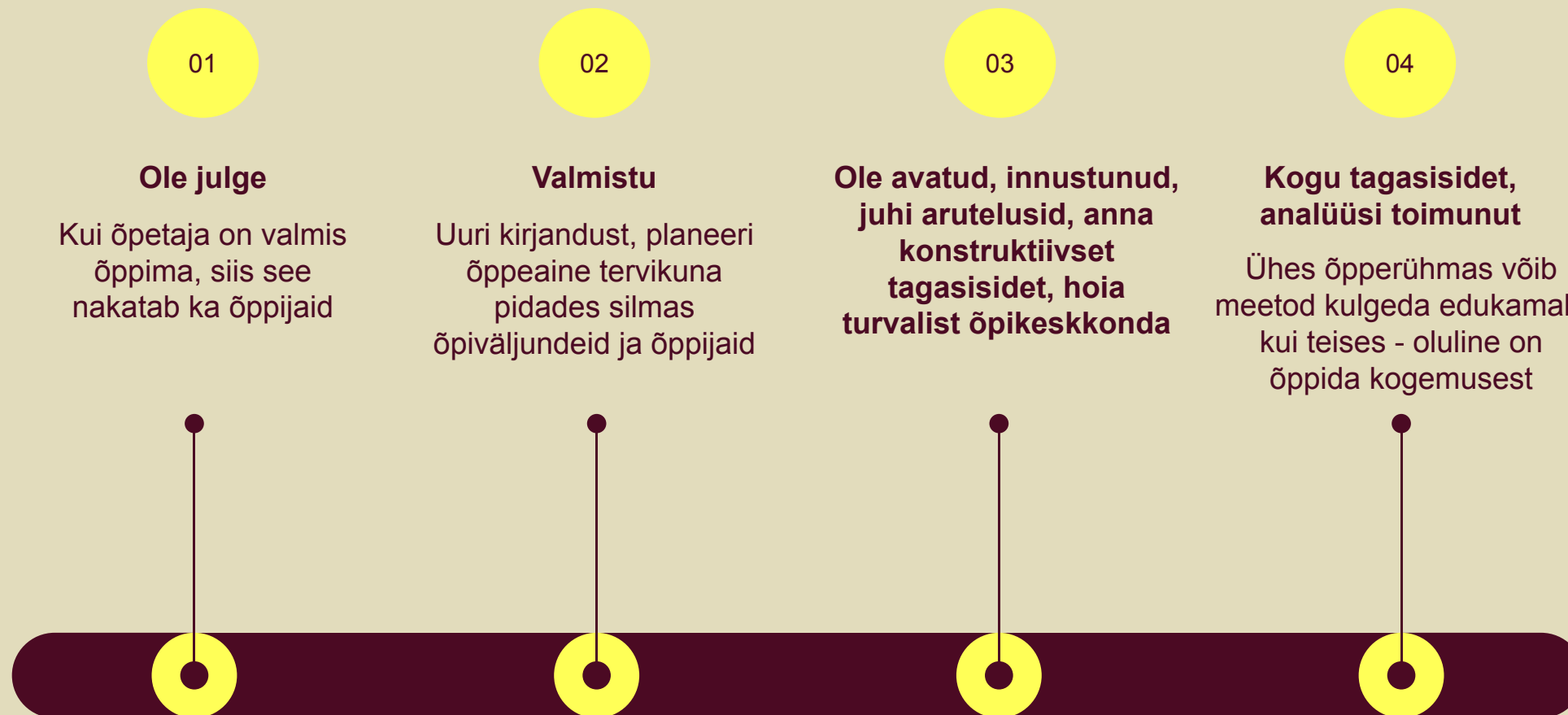
- rakendab eetilisi põhimõtteid praktilistes olukordades analüüsides konkreetseid juhtumeid infotehnoloogia valdkonnas
- tuvastab ja analüüsib infotehnoloogiaga seotud privaatsusprobleeme
- arutleb oma erialase tegevuse ühiskondliku mõju üle.

Individuaalne töö 1: märkmed praktilise eetika kohta, lisa vähemalt üks IT valdkonnaga seotud dilemma. Tähtaeg 21.04.25

Teha ▼

Soovitused isiklikust kogemusest

Viidatud allikad

Han, H., & Røkenes, F. M. (2023). Teacher Educators' Perceptions of Flipped Classroom in Teacher Education: Insights from EFL Teacher Educators in Norway. *Nordic Journal of Digital Literacy*, 18(3), 186–200. <https://doi.org/10.18261/njdl.18.3.5>

Rotellar, C., & Cain, J. (2016). Research, Perspectives, and Recommendations on Implementing the Flipped Classroom. *American journal of pharmaceutical education*, 80(2), 34. <https://doi.org/10.5688/ajpe80234>

Strelan, P., Osborn, A., & Palmer, E. (2020). The flipped classroom: A meta-analysis of effects on student performance across disciplines and education levels. *Educational Research Review*, 30, 100314. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2020.100314>

Zainuddin, Z., & Halili, S. H. (2016). Flipped classroom research and trends from different fields of study. *International review of research in open and distributed learning*, 17(3), 313-340.

Vaikjärv, T. & Pilli, E. (2015). Ümberpööratud klassiruumi meetod kui õppija vastutuse kujundaja. *KVÜÕA toimetised*, 20, 165–175.

Kolmanda slaidi tsitaat, <https://checkyourfact.com/>

Ettevõtlikkuse inspiratsioonipäev kui üliõpilaste ettevõtlikkuse ja juhtimisoskuste arendaja

Raili Juurikas, Britt Petjärv, Helen Kiis

Tallinna Tehnikakõrgkool

24.09.2025

„Eesti 2035” strateegilised sihid

Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed.

Arukas inimene hindab teadmisi, hoiab ennast, teisi ja (elu)keskkonda ning suhtub toetavalt kõikidesse ühiskonnarühmadesse. Ta on teadmistehimuline, loov ja ettevõtlik, tahab õppida ning on valmis töö olemuse muutumiseks.

Tegus inimene saab hästi hakkama ning on ühiskondlikult aktiivne ja vastutustundlik, panustades nii enda, pere- ja kogukonna kui ka riigi arengusse terve eluea jooksul.

Tervist hoidev inimene on terviseteadlik, käitudes enda ja teiste elu ning keskkonda hoidvalt. Sealjuures hoolitseb ta nii vaimse kui ka füüsilise tervise eest.

**Samadest põhimõtetest ja väärtustest lähtub Eesti
haridusvaldkonna arengukava 2021 - 2035.**

Ettevõtlik mõtteviis

TTK põhiväärtused:

Ettevõtlikkus, vastutustundlikkus ja inimkesksus

„Algatusvõime ja ettevõtlikkus viitab inimese võimele mõtteid tegudeks muuta. See eeldab loomingulisust, uuendusmeelsust ja riskivalmidust, samuti oskust kavandada ja läbi viia oma eesmärkide saavutamist võimaldavaid projekte.“

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu suunis võtmepädevuste kohta elukestvas õppes. Euroopa Liidu Teataja, L 394/10, (2006)

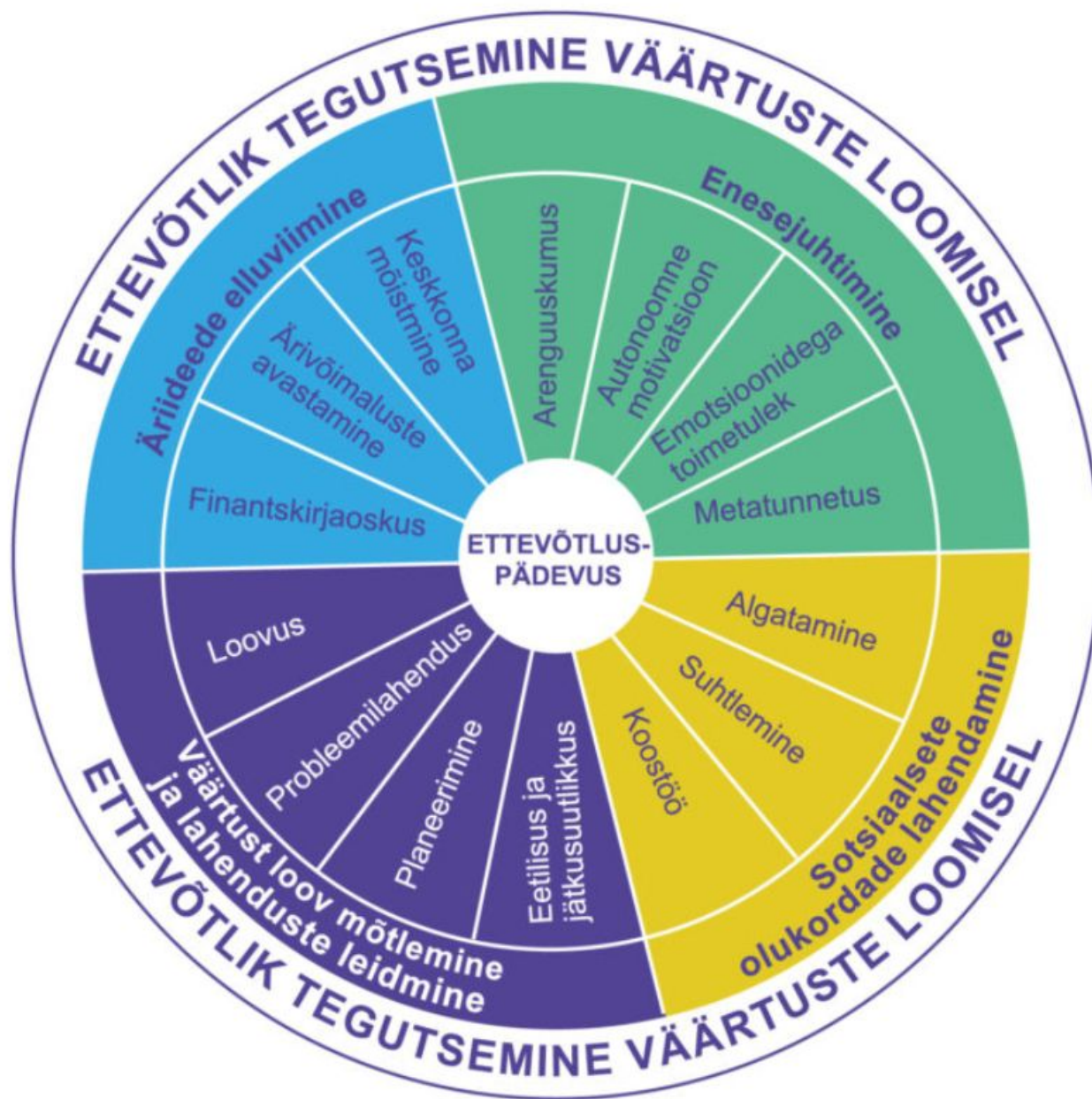
„Ettevõtlik mõtteviis on vajalik muutustele paindlikult reageerimiseks ja toimetulekuks määramatusega“

Arro, G., Jaani, J., Loogma, K, Malleus, E., Titov, E., Toding, M., Taks, M., & Venesaar, U. (2018). Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine Eestis.

Muidugi ettevõtlikkus!!

Aga kuidas õpetada?

Arro, G., Jaani, J., Loogma, K., Malleus, E., Titov, E., Toding, M., Taks, M., & Venesaar, U. (2018). Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine Eestis.

Ettevõtlikkuse inspiratsioonipäev

1-päevane üliõpilaselt-üliõpilasele konverents – ca 150 osalejat

- **Korraldajad:** 3. kursuse üliõpilased
 - **Ainekursus:** Projektijuhtimine (3 ECTS); mentorõppejõud
 - **Meetod:** CBL (Challenge Based Learning) + eneserefleksioon
- EESMÄRK**
- ettevõtlikkus- ja juhtimispädevuse arendamine läbi ürituse korraldamise (korraldajad)
 - ettevõtlike hoiakute kujundamine inspiratsiooni kaudu (osalejad)

JULGUS JUHTIDA

ETTEVÖTLIKKUSE INSPIRATSIOONIPÄEV 2023

28. november

10.00-16.00

TALLINNA
TEHNIKAKOOL

FINNA
KORONA

Uurisime osalejate õpikogemust

Petjärv, B., Kiis, H., & Juurikas, R. (2024). DEVELOPING PERSONAL LEADERSHIP AND LEADERSHIP SKILLS FOR BETTER IMPLEMENTATION IN THE JOB MARKET: INVOLVING STUDENTS IN REAL-LIFE PROJECT MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION. In INTED2024 Proceedings (pp. 3638-3645). IATED.

Kas projektis osalemine andis lisaväärtust teadlikumate valikute tegemiseks tööturul?

Sihtrühm 62 tudengit, (2021 - 2023 korraldajad); vastas 34% (n=21).

Vastanud:

- 14,3% projektijuhid,
- 28,6% tiimijuhid,

Tudengite pühendumus skaalal 1 (üldse mitte) – 5 (väga pühendunud): **4,52**.

Ettevõtlikkust toetavate oskuste areng

- 80,95% mainis organiseerimisoskuste arengut
- 71,43% nimetas suhtlemisoskuste paranemist
- 61,9% rõhutas meeskonnatöö ja üksteise toetamise arengut

Statistiliselt oluline erinevus juhtide ja meeskonnaliikmete vahel puudus.

- 57,1% vastanutest tõi välja aja planeerimise oskuste paranemise

Tajutud stressitase skaalal 1–5 (1 = üldse mitte, 5 = väga stressirohke):

- tiimijuhid 3,44
- tiimiliikmed 4,0.

Teadlikumad valikud tulevikus

41% vastanutest märkis, et nende arusaam oma tulevases rollist meeskonnas muutus selgemaks.

Vastaja 4: „Pärast lõpetamist mõtlesin uurida teist valdkonda (kuna meie rühm keskendus turundusele, tundus see mulle huvitav). Võib-olla jätkan õpinguid sellega seotud erialal.“

Vastaja 17: „Ei, projektis osalemine ei mõjutanud minu tulevikuplaane ega karjäärieesmärke. Tore on korraldada üritusi ja neis osaleda, kuid ma ei tahaks teha seda oma tööna.“

Vastaja 18: „Tänu sellele kaalusin tulevikus projektijuhi rolli proovimist; hetkel pole sellist võimalust veel olnud. Kui see tekib, kasutan kindlasti mõningaid teadmisi selles rollis.“

Märkamised ja soovitus

1. Integreeri teooria ja praktika

- Seo ainekursus reaalelulise ülesandega (nt ürituse korraldamine).
- Loo üliõpilastele terviklik arusaam projektijuhtimise oskustest ja

2. Anna selged juhised ja mentori ettevõtlikkust toetavast mõtteviisist.

- Anna selge lähteülesanne (selge piir, mida “ tellija”delegeerib, mida mitte) ja luba katsetada turvalises keskkonnas (*Võgotski lähima arengu tsooni teooria - Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.*).
- Lepi kokku mentorite omavaheline tööjaotus

3. Rõhuta koostööd

- Kaasa välised teenusepakkujad ja partnerid (nt ettevõtted).
- Julgusta koostööd organisatsiooni sees (Suurim mõju õppimisele on õppejõudude omavahelisel koostööl - *Hattie, J. (2008). Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement. routledge.*).

4. Kasuta tagasisidet ja refleksiooni

- Julgusta eneseanalüüsi ja aita teadvustada meeskonna dünaamikat.
- Tagasisidesta ja reflekteeri teadlikult ja regulaarselt, et toetada stressiga toimetulekut ja arengut.

5. Mõttele karjääri- ja tulevikuperspektiivile

- Aita tudenditel teadvustada oma tugevusi ja arengukohti

Kui teed, tee täiega!

TAGASISIDERING

- **Minu tänane õppimise ülesanne/taipamine**
- **Kuidas siit edasi?**

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Täname osalemast ja kaasa mõtlemast!

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks